

Gemeente Rotterdam

Anja Machielse en Han Riksten

Aanpak eenzaamheid Rotterdam

21-3-2016

Vrouw, 81 jaar

“Ik voel me erg eenzaam. Vreselijk eenzaam. Ik denk wel eens... als ik ga slapen... ik wou dat ik maar niet wakker werd. Dan zie ik het helemaal niet meer zitten. En zo blijf ik maar dag in dag uit aan het tobben.”

| 2

Waarom eenzaamheid aanpakken?

- Welzijnsrisico
- Gezondheidsrisico

- Participatierisico
- Zelfredzaamheidsrisico

| 3

De start: 2006

Nieuwsbrief

brancheorganisatie sociale sector
rotterdam 3e jaargang, nummer 3

Rotterdam is de eerste stad in Nederland die de problematiek van sociaal geïsoleerden stadsbreed aanpakt. SoZaWe financiert voor de periode 2007-2010 zes Rotterdamse projecten, gericht op het voorkomen en bestrijden van sociaal isoleren. In dit traject werkt SoZaWe samen met het Landelijk Expertisecentrum Sociale Interventie (LESII), verbonden aan de Universiteit Utrecht (UU).

Rotterdam investeert in de problematiek van sociaal geïsoleerden

Anja Machielse (wetenschappelijk onderzoeker UG/ESD) en Rana van Sluip (Beleidsadviseur SoZaWe) zetten kort het hoe en waarom van de projecten uit. Met deze investering wil Rotterdam bereiken dat er in de stad eenzaamheid ontstaat over definities en structuren bij de aanpak van sociaal isoleren, zodat ontwikkelde kennis verspreid wordt in de lokale sociale infrastructuur. Onderdeel van het traject is ook dat medewerkers van tien Rotterdamse instellingen de Masteropleiding Sociale Interventie volgen waardoor aan Rotterdamse kennisgeving op het gebied van sociaal isoleren wordt...

In samenwerking met Rolf de Machielse wetenschappelijk onderzoeker van sociaal isoleren. Hieruit potenties van mensen een heling van sociaal isoleren. Een belien isoleren onder alle omstandigheden maar niet zichtbaar is. Bovendien onder sociaal isoleren moet worden Anja Machielse: Roken voor ons formulieren. Deze luidt: Mensen in op de of naar de bestaande...

Wat is er al gedaan?

2006-2010: 6 'pilots'

- Kennis en deskundigheid vergroten
- Aanbod verbreden en verbeteren

2010-2014: implementation

- Actief opsporen doelgroep
- Inzetten van passende interventies
- Integrale signaleringsnetwerken
- Kwartiermakers + actieve burgers

Rotterdams projectleidersoverleg

| 4

De uitdaging

- Kennis benutten, verder verspreiden en verankeren
- Eenzaamheid op de agenda houden
- Preventie en vroegsignalering
- Samenwerking zorg en welzijn
- Vrijwillige inzet stimuleren

| 5

2014-2018

| 7

Coalitie Erbij Rotterdam

programma tegen eenzaamheid van start

19 december 2014 | gemeente rotterdam | nieuwsbericht

Met een gezamenlijke ondertekening, is de start van de aanpak van eenzaamheid een feit!

Met het actieprogramma 'Voor mekaar' gaat Rotterdam de strijd aan tegen toenemende eenzaamheid in Rotterdam.

Want op woensdag 17 december is het Actieprogramma tegen eenzaamheid 'Voor mekaar' gepresenteerd in zijn van wethouder Hugo de Jonge. Naast de wethouder De Jonge, zet ook de Coalitie Erbij zich in om de eenzaamheid in Rotterdam te bestrijden. In de Coalitie Erbij werken NU de volgende partijen samen: Sensor, Stichting Humanitas, Radar Wmo Diensten, Stichting Thermoek Welzijn, Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Alexander

(MDA), Samen Ondernemen Leren (SOL), Centrum Voor Dienstverlening en Stichting DOCK. Andere organisaties wordt ook gevraagd aan te sluiten! Aanmelden hiervoor kan via: hulpdichtbij@rotterdam.nl

| 8

Actie op 3 niveaus

- Meer aandacht voor elkaar
- Op tijd herkennen van (zorgwekkende) situaties van eenzaamheid
- Zo nodig: effectieve hulp inzetten

| 9

Meer aandacht voor elkaar

| 10

Meer aandacht voor elkaar

- Ondersteunen van bewonersinitiatieven
- Bevorderen sociale verbanden
- Huizen van de wijk
- Publiekscampagnes
- Permanente dialoog
- Wijknetwerken
- Sleutelfiguren

samen
in de buurt

Herkennen van eenzaamheid

'Stille' problematiek

- Schaamte en taboe
- Onzichtbaar en passief
- Zorgmissend
- Zorgmijdend

Handelingsverlegenheid

- Legitimering van bemoeienis

| 12

Effectieve hulp inzetten

Grote diversiteit van de doelgroep

- Veel oorzaken, verschijningsvormen
- Verschillende ambities/mogelijkheden/resultaten
- Geen standaardoplossing

Kern van de hulpverlening: maatwerk

- Aansluiten bij situatie, behoeften, ambities en motivaties

| 13

Vrouw, 62 jaar

“Na het overlijden van mijn man, was ik heel diep in de put. Ik moest alles zelf doen... en dat is heel moeilijk... Dat heb ik nooit gehoeven, want ik had een man: ik hoefde maar te knippen en hij deed alles.”

Man, 79 jaar

“Als jong mannetje was ik al een loner. Ik heb nooit een ‘normaal’ leven geleid. Ik ben een beetje een misfit. Ik ben niet helemaal compleet. Sociaal en emotioneel, mentaal, ben ik niet volgroeid. Ik ben niet helemaal af.”

Vrouw, 69 jaar

“Ik heb geen behoefte aan contacten met andere mensen. Omdat ik niet wil praten over mijn leven en mijn problemen. Als ik erover praat, wordt ik heel verdrietig. Daarom vermijd ik mensen.”

Vrouw, 86 jaar

“Ik ben nog steeds een mens dat moeilijk contacten maakt. Ik heb er wel behoefte aan, maar dan moet je wel mensen vinden waar het mee klikt... en dat is moeilijk, want die kom je niet op straat tegen... dan moet je op plekken komen waar anderen zijn.”

Vrouw, 73 jaar

“Je hebt hier in de buurt ook zo’n wijkcentrum... daar hebben ze bijvoorbeeld zo’n borduurmiddag of ze hebben een klaverjasmiddag en als je daar dan naartoe gaat dan moet je je verplicht happy voelen. En dat weerhoudt mij dan om daarnaar toe te gaan... Daar moet je echt, als ze wat tegen je zeggen, ook weer antwoord geven. Niet dat ik dat niet wil, maar ja...”

Realistische verwachtingen

Eenzaamheid is niet altijd oplosbaar

Mogelijkheden:

- Netwerkontwikkeling en activering
- Vergroten zelfstandigheid
- Leren omgaan met de situatie
- Stabiliseren van de situatie
- Praktische problemen oplossen
- Emotionele steun
- Vangnet

Conclusies

Valkuil:

- Te hoge verwachtingen
- Te veel willen

Preventie, verzachting, voorkomen escalatie

- Vereist: bewustwording en samenwerking van organisaties, vrijwilligers en burgers

BelFleur Rotterdam

| 21

Doel

Bewoners helpen kwetsbare bewoners zodat ze langer zelfstandig en prettig kunnen wonen

Doel:

- Vergroten van de eigen kracht van kwetsbare bewoners
- Vergroting van het persoonlijke netwerk van de bewoner
- Ondersteunen van (overbelaste) mantelzorgers
- Voorkomen of tegengaan van sociaal isolement
- Zo nodig: toeleiden naar professionals

De diensten van BelFleur

- **Contact:** huisbezoek, praatje, activiteiten in de buurt, helpen bij een hobby, hond uitlaten
- **Bijblijven:** voorlezen uit kranten en boeken, informatie zoeken, helpen bij gebruik pc, telefoon, instellen apparatuur (tv)
- **Hulp bij financiën en administratie**
- **Vervoer:** boodschappen, deelname aan sociale leven, leren omgaan met rollator en scootmobiel
- **Eten:** boodschappen doen, eten bereiden, samen eten
- **Huishouden:** ramen lappen, balkons schoonmaken, was ophangen, strijken, onkruid weghalen, kast opruimen, kleine huishoudelijke reparaties

| 23

De vrijwilligers

- Aanmelding/werving
- Intakegesprek met professional of vrijwilliger
- Vrijwilligersovereenkomst (geen vergoeding)
- VOG

BelFleur biedt:

- Begeleiding, gezamenlijk overleg, training
- Jaarlijkse activiteit voor alle vrijwilligers
- Jaarlijkse activiteit voor alle clienten
- Netwerk met Zonnebloem, Spirit 55+, Lelie zorggroep, Middin

| 24

De klanten

Aanvragen bij aanmeldpunt BelFleur:

- Bewoners zelf
- Mensen in het netwerk
- Professionals en vrijwilligersorganisaties

Beoordeling van de aanvraag/bepaling inzet:

- Ervaren vrijwilligers in overleg met professional
- Persoonlijk gesprek over wederzijdse verwachtingen

Lidmaatschap: 10 euro per jaar

| 25

Communicatie

- Klantenfolder (aanbod en bereikbaarheid)
- Website BelFleur
- Bewonerskranten (2 maal per jaar)
- Promotieactiviteiten
- Netwerkcontacten

| 26

| 27